

3. OLDAL

AZ AGRÁR-
ÁGAZAT KIE-
GYENSÚLYOZOTT
FINANSZÍROZÁSA

4. OLDAL

ÚJRA-
ÉLESZTETT
HAGYOMÁNYOK
AZ ETYEKI
SONKA-
MESTERNÉL

8. OLDAL

KAP: A
KEZESSÉG-
VÁLLALÁS
IGÉNYBEVÉTELE

Interjú

A MEZŐGAZDASÁG VERSENYKÉPESSÉGÉNEK ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

A magyar mezőgazdaságnak számos problémával kellett megküzdenie az elmúlt néhány évben. Az agráriumban rejlő lehetőségek kiaknázása többirányú változtatást követel, hiszen csak ezáltal javítható az ágazat piacképessége, versenyképessége és jövedelmezősége. Ezen tényezőket az agrárfinanszírozásnak is meg kell alapoznia. Milyen lépések szükségesek, és milyen eszközök alkalmazhatók az ágazat előtt álló feladatok megoldásához, a gazdálkodói stabilitás erősítéséhez? Ezekről a témákról beszélgettünk *Hubai Imrével*, az *Agrárminisztérium* mezőgazdasáért felelős államtitkárával.

Az elmúlt évek hazai és nemzetközi folyamatait is figyelembe véve, a magyar mezőgazdaságnak milyen kihívásokkal kellett szembenéznie?

Az elmúlt időszakot olyan egymást erősítő nehézségek jellemezték, amelyek a magyar agrárium teljesítményére jelentős nyomást gyakoroltak. Az egyik legmeghatározóbb tényező a klímaváltozás felgyorsulása, amely tartós aszályokat, szélsőséges hőmérsékleti ingadozásokat és csapadékeloszlási anomáliákat okozott. Különösen 2022-ben, amikor az ország jelentős része, pusztító mértékű aszályt szenvedett el, amely extrém mértékű termés kieséshez és a jövedelmezőség drasztikus romlásához vezetett. Meg kell jegyezni, hogy a 2022-es év tapasztalataira alapozottan a kormányzat, az évek óta tartó csapadékhiány, folyóink alacsony vízhozama és a forró nyár miatt, idén számos intézkedéssel segítette a gazdákat az aszály várható hatásainak mérséklése és a mezőgazdaságban elérhető hozamok stabilitása érdekében.

A magyar gazdálkodókra erősen hatottak a nemzetközi piaci kilengések, valamint a bizonytalanságot keltő, hirtelen változások is. A Covid19-járvány idején az ellátási láncokban felmerülő zavarok, majd az orosz-ukrán háború miatt kialakult energiapiaci sokk, jelentősen megemelték a termelési költségeket, így a műtrágya-, a növényvédőszer-, a takarmány- és az energiaárak történelmi csúcspontokat értek el. Épp akkor, amikor az állat- és növényegészségügyi problémák is égetőbbek lettek. Az újraindulást követően a termelési költségek és a beruházási ráfordítások mellett ráadásul még a hitelkamatok is nagymértékben megemelkedtek.

A nemzetközi terményárak ingadozása, mindezen kihívásokkal párhuzamosan, egyre bizonytalanabbá tette a termelés hatékonyságát, a bevételek folytonosságát, valamint a globalizálódó piacok

HUBAI IMRE

A GAZDÁK A KEZESSÉG RÉVÉN TÖBB FORRÁSHOZ JUTHATNAK, BIZTOSÍTVA EZÁLTAL LIKVIDITÁSUK MEGALAPOZÁSÁT, FEJLESZTÉSEIK SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁT

is kiszámíthatatlanabbá váltak. A helyzet fokozódott, amióta a korábbi együttműködési rendszerek átrendeződtek, és az Oroszországgal szembeni embargó, és az azokra adott viszonzási intézkedések jelentősen beszűkítették a magyar agrártermékek piacait. Nekünk további hátrányokat okoz az ukrán agrártermékek megjelenése az Európai Unió polcain, ami által az uniós és a hazai piacokon egyre élesebb lett a verseny. Mindközben az állatbetegségek további piacvesztéshez, a növénybetegségek pedig termés kieséshez vezettek. A kereskedelmi háborúk, a vámintézkedések, az Európai Unió Ukrajnával, illetve a dél-amerikai országokkal létrejövő kereskedelmi megállapodásai is kedvezőtlen hatással vannak a hazai agráriumra.

Sok vállalkozás számára további kihívást jelent a technológiai lemaradás és az elaprózott birtokszerkezet, amely korlátozza a modernizáció lehetőségét. A munkaerőhiány – különösen a képzett mezőgazdasági szakemberek hiánya – egyre súlyosabb probléma. Ehhez társul az EU új szabályozási környezete (például Zöld Megállapodás, és a szigorodó fenntarthatósági elvárások), amelyek komoly és költséges alkalmazkodást követelnek a termelőktől.

Az agrárium hatékonyságának javításában, valamint a szélsőséges környezeti tényezőkkel való küzdelemben milyen megoldások állnak a gazdák rendelkezésére?

A termelékenység, a jövedelmezőség, illetve a környezeti tényezőkkel szembeni ellenálló képesség növelése egyre inkább kéz a kézben jár. Magyarországon és nemzetközileg is a precíziós, digitalizált mezőgazdaság jelenti az egyik legfontosabb fejlődési irányt. A GPS-vezérelt traktorok, a drónok alkalmazása, a talajszkenelés, a távérzékelés és az adatvezérelt döntéshozatal egyaránt segítik a hatékonyabb inputfelhasználást és a termésbiztonság növelését. A technológiai modernizáció része továbbá az energiahatékonyság javítása és a megújuló energia széles körben történő alkalmazása, amely például napelemek, biomassza-hasznosítás vagy energiatakarékos szárítók beépítésével valósítható meg. Emellett egyre hangsúlyosabb szerephez jutnak az állatjólléti, a környezetkímélő és a regeneratív gazdálkodási módszerek is, amelyek hosszú távon fenntarthatóbbá teszik a termelést.

A vízgazdálkodás fejlesztése szintén kiemelt jelentőséggel bír, hiszen az öntözésfejlesztés, a vízmegtartó megoldások, a talajkímélő művelés és a talaj szervesanyag-tartalmának növelése, mind erősítik az aszályal szembeni ellenálló képességet. A gazdák számára pedig elérhetőek különféle, támogatott biztosítási és kockázatkezelési eszközök, amelyek képesek hatékonyan csökkenteni a jövedelmek természeti károkból eredő kiesését.

Életbevágóan fontos, hogy szántóföldtől az asztalig, tovább fokozzuk a horizontális és a vertikális együttműködések részesedését a termékláncokban. Az így elérhető, folyamatos árbevétel szintén kulcsszerepet játszik a termelők közvetlen piacra lépésének előmozdításában, valamint a finanszírozás, a banki hitelezés elérhetővé tételében. Az élelmiszer-alapanyagok feldolgozottsági szintjének megemlése is már régóta fő prioritásunk a versenyképességért folytatott küzdelemben, és rendkívül pozitívan hat az élelmiszertermelési vertikum egészére.

Az agrárszektor milyen fejlődési lehetőségekkel rendelkezik az előttünk álló időszakban?

Az olykor kaotikus piaci, pénzügyi és klimatikus körülmények ellenére is, komoly potenciál rejlik a magyar agráriumban. Különösen a magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására

terén van bőven növekedési potenciál. A hazai és a nemzetközi piaci irányokban (például a feldolgozott zöldségek és gyümölcsök, a takarmányok, a vetőmagvak esetében stb.) rejlő lehetőségek megragadásához mindenképpen felelősen kell bánnunk meglévő vízkészleteinkkel, és ott, ahol gazdaságos és fenntartható, élünk kell az öntözésfejlesztéssel.

A feldolgozóipar fejlesztése – különösen a KKV-k körében – lehetőséget ad arra, hogy a nyersanyagok piaci kitétsége helyett értéknövelő tevékenységből származzon a kiszámítható bevétel és a realizálható jövedelem. A digitalizáció terjedése lehetővé teszi a termelés optimalizálását, az inputköltségek csökkentését és a versenyképesség növelését.

A fogyasztói igények átalakulása szintén új piaci lehetőségeket teremt. Az agrárszektor fejlődése szorosan összefonódik a vidékfejlesztéssel, a helyi gazdaságok élénkítésével és a generációváltás támogatásával. Az új technológiák vonzóbbá tehetik az ágazatot a fiatalabb nemzedékek számára, amely hosszabb távon alapfeltétele a vállalkozások megújulásának.

Miként segíti az agrárkormány az agrárium beruházásainak sikeres megvalósítását, a vidék fejlődésének támogatását?

A kormány több szinten támogatja az agrárium beruházásait és fejlesztéseit. A KAP Stratégiai Terv keretében jelentős források állnak rendelkezésre többek között technológiai modernizációra, állattartó telepek korszerűsítésére, öntözésfejlesztésre, élelmiszeripari beruházásokra, illetve energiahatékonysági fejlesztésekre. A beruházások eredményességét segítik a kedvezményes finanszírozási és támogatási programok. Az agrárvállalkozások számára elérhetőek például a különböző kamattámogatott beruházási hitelek, a fiatal gazdák részére kialakított egyéb támogatások, valamint a KAP Stratégiai Terv beruházásai kapcsán igényelhető a kamat- és garanciadíj-támogatás is.

A kormány aktív szereplője a klímavédelmi és vízgazdálkodási fejlesztéseknek is, amelyek az ágazat ellenálló képességét és fenntarthatóságát növelik. A vidékfejlesztési források egy része a helyi gazdaságok megtartóerejét erősíti, az adminisztráció csökkentését célzó digitális megoldások pedig hozzájárulnak a beruházások sikeres megvalósításához.

A finanszírozásban részt vevő hitelintézetek és az AVHGA, együttműködve a vállalkozói szektormal, hogyan járulnak hozzá az agrárium stabil, fenntartható működéséhez?

Noha az elmúlt időszakban növekedtek az élelmiszer-gazdaság üzleti és pénzügyi kockázatai, a finanszírozást végző intézmények számára az agrárium vállalkozásai továbbra is megbízható partnerek. A bankok számára komoly lehetőséget jelent a KAP Stratégiai Terv beruházási projektjeinek megvalósításában, valamint a fejlesztésekhez kapcsolódó forgóeszköz-finanszírozásban való részvétel. A korábbiakhoz képest szigorúbban vizsgált finanszírozási feltételek miatt az agrárium zökkenőmentes hitelezésében az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalása egyre jelentősebb szerepet tölt be. Az agrárgarancia révén a kisebb gazdálkodók is könnyebben juthatnak hitelhez, és a vidéki gazdaság is sikeresebben tud megbirkózni a halmozódó nehézségekkel. Az alapítványi kezességnek köszönhetően számos olyan vállalkozás is külső finanszírozáshoz juthat, amelyeknek nincs elég biztosítékuk a hitelfelvételéhez, vagy nem szeretnék terhelni vagyonelemeiket. A gazdák a kezesség révén több forráshoz juthatnak, biztosítva ezáltal likviditásuk megalapozását, fejlesztéseik sikeres megvalósítását.

Finanszírozás

AZ AGRÁRÁGAZAT KIEGYENSÚLYOZOTT FINANSZÍROZÁSA

A magyar agrárszektor korábban nem tapasztalt gyorsasággal alakult át, amelynek következtében súlyos hátrányba kerülhetnek azok a vállalkozások, amelyek nem tudnak szakmailag és pénzügyileg is alkalmazkodni a változásokhoz. Az agráriumnak most és az előttünk álló években több, egyidejűen kezelendő problémával kell szembenézni, vagyis az orosz-ukrán háború következményeivel, a mezőgazdasági termelés inputjainak emelkedésével, a piacok működési nehézségeivel, a nemzetközi vám- és kereskedelmi rendszer átforgatásával, a gyakori aszály és a klimatikus változások hatásaival, illetve a növény- és állatbetegségek veszélyeivel. A finanszírozás mindeközben megdrágult, így az elkövetkező időszakban még nagyobb segítséget jelent a kedvezményes díjon elérhető agrár-garancia.

A jelenlegi helyzet megköveteli tehát a céltudatos tervezést, valamint fejlesztést a stabilitás és a versenyképesség megőrzése, továbbá a hatékonyság javítása érdekében. Az agrárium beruházásainak ösztönzésére jelentős forrás áll rendelkezésre, azonban a fejlesztési projektekhez az önerő biztosítása is szükséges, amelyet a legtöbb vállalkozás banki finanszírozásból fedez. A korábbi években is átélt nehézségek miatt a legtöbb gazda sajnos nincs abban a kedvező helyzetben, hogy saját erejéből vágjon bele beruházási projektekbe. A pénzügyi intézmények elkötelezettek az agrárium szereplőinek finanszírozásában, azonban az agráriumra hatást gyakorló, számos negatív piaci és környezeti tényező miatt a bankok kockázatvállalási hajlandósága csökken, így szigorúbb feltételek mellett mérlegelik a finanszírozások megtérülését. A korábbiaknál is nagyobb szerepe van így az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) által nyújtott kezességvállalásnak.

Az AVHGA nem profitorientált szervezetként arra törekszik, hogy kezességvállalása révén támogatást nyújtson az agráriumban tevékenykedő vállalkozásoknak. Nem a hagyományos értelemben vett pénzügyi intézményként működik, hanem felvállalja az átmenetileg nehezebb helyzetbe kerülő cégek, ágazatok finanszírozását is. Az AVHGA-kezesség bevonása jelentős mértékben javítja a gazdálkodók hitelhez jutásának esélyeit, hiszen a bankok finanszírozási hajlandóságát növeli. A kezesség díja a hitel teljes futamideje alatt alacsony, fix és kiszámítható, ráadásul a beruházási projektekhez akár évekre ingyen is biztosítható kezesség. Az agrárgarancia javítja a tőkehatékonyságot, hiszen a cég saját fedezetei szabadon maradnak, amelyeket hasznosítani tud további beruházási vagy egyéb hitelcélokra. A kedvező díjon igényelhető kezesség jelentős segítség azokban az esetekben is, amikor a vállalkozó eszközei, ingatlanjai már jelzáloggal terheltek. Akár gazdálkodói múlt nélküli vállalkozások, fiatal gazdák is igényelhetik. Az intézményi kezesség egyfajta biztonsági tartalék, hiszen egy váratlan piaci vagy működési krízis esetén a garancia kiemelt védelmet jelent, a bank és a vállalkozás közötti bizalmat erősíti.

Támogatás

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2025. ÉVI FOLYÓSÍTÁSÁNAK ALAKULÁSA

Az Agrárközgazdasági Intézet – a Magyar Államkincstár adataira támaszkodó – legfrissebb adatközlése szerint 2025 első félévében az agrár- és vidékfejlesztési támogatásokra összesen mintegy 600 milliárd forintot fizettek ki. A folyósított támogatási összeg közel 56 százaléka, vagyis körülbelül 334 milliárd forint, európai uniós forrásból származott, és mintegy 44 százalékát, körülbelül 266 milliárd forintot pedig a hazai költségvetésből biztosították. Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások közül több mint 51 száza-

lékos hányaddal, a vidékfejlesztési és halászati programok kifizetései domináltak, amelyek összege meghaladta a 307 milliárd forintot. A közvetlen támogatások a kifizetések több mint egyharmadát, hozzávetőlegesen 38 százalékát tették ki, és 2025. június 30-ig közel 231 milliárd forint kifizetésére került sor. Nemzeti támogatásként körülbelül 55, piaci és egyéb támogatásként közel 9 milliárd forintot kaptak a gazdálkodók.

Interjú

ÚJRAÉLESZTETT HAGYOMÁNYOK AZ ETYEKI SONKAMESTERNÉL

Már huszonnégy éve érleli sonkáit Etyeken a Vajdaságból származó **Árpás László**, akinek vállalkozása megfogalmazása szerint nem más, mint a sonka szeretetének a kimutatása. A tavalyi évben a Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetéssel elismert sonkamester őrzi és továbbadja a magyar gasztronómiai hagyományokat, miközben nagyot lép jelenlegi termékei mennyiségének növelésében, az általa a régi módon készített sonkák körét is bővíti.

Árpás László: Nagypám csinálta a sonkát, ő péterrévei - ami egy kis falu Mohol és Zenta között - ott volt boltos, az övé volt a legnagyobb bolt a környéken. Nekem 27 évet volt szerencsém vele élni, és látni, hogyan készíti a sonkát, egészen az 1987-es haláláig, amikor már Szabadkán élt. Én pedig minden disznóvágáson ott voltam, annak minden műveletét megfigyelhettem, és még mindig a fejemben van az az íz, amit ő annak idején előállított.

Az Ön által készített sonka is ezt az ízt hozza vissza?

Nem egészen azt, mint ami az övé volt, hiszen azért már a sertés is más, sok minden megváltozott, de az íz azért hasonló. Nagypám házisertésekkel dolgozott, és én is igyekeztem a legjobbat megtalálni, és nagyon jó sertéseket kapok a Miskolc melletti Gesztelyről, ahol egy barátom közel ötezer disznót nevel. Egy nagyon fontos közös nevezője van a nagypám által előállított sonkáknak, és az enyémmé, mégpedig az, hogy a só ugyanonnan származik, ahonnan ő hozta. Sokszor mondta, hogy pagi sót kell használni, amit az Adriai-tengerből termelnek. Azt tudni kell, hogy a világon minden sonkakészítő más sóra esküszik, én pedig betartom, amit a nagypám mondott nekem annak idején. Azt érzem, hogy az én sonkáimban egy kicsit ő is benne van, hiszen én továbbvittem ezt az gondolatát és a tudását.

Más az Ön sonkája, mint amit a magyar fogyasztók megszokhattak, akár a házi disznóvágásokon is?

Igen, én egy kicsit másképp és más sonkát csinálok. Én négy fázisban készítem, vagyis sózom, préselem, füstölöm és szárítom. Ezekből a prézelés az, ami itt Magyarországon nincs, és nem is csinálták sohasem. Az is különbség, hogy egy kicsit másként, más alakban vágom ki a sonkát a nyershúsból, az enyém egy kicsit tömörsébb. Körülbelül tíz tonnányi nyomással préselem, aminek pedig az a jelentősége, hogy így a véres víz kifolyik a csont mellől. Ez kicsit elősegíti a száradást és nyerek három hónapot a szárítási folyamaton. De nem is ez a lényeg, hanem az, hogy ez a régi módszereknek a továbbélése, és azokon én nem akarok változtatni. Így pedig más lesz a sonkám, a 10-12 napos prézeléstől egy kicsit sűrűbb lesz. A másik sonkám az általam kitalált fantázianevevű hamamanga, ami mangalicából készül, a legszebb részéből. A húst sóval, borssal, fokhagymával és vöröshagymával fűszerezem, és kötök rá egy kézzel készült hálót, amiben úgy másfél évig pihen a pincében. Ezt Nagykőrösön tanul-tam, ahová nagyon sokat jártam a Dónáth nevű hentesmesterhez, és nála olvastam egy könyvben ezt a sonkakészítési módot. Most elértem odáig, hogy elmondhatom, amit szoktam: tíz éve csinálok, öt éve ehető és két éve eladható. Egyébként még dolgozom egy-két terméken, amelyeket szintén hagyományos módon készítenék, és amelyekben hiszek, hogy szintén sikeresek lehetnek.

Itthon a füstölést tartják még egy kulcsmozzanatként, abban is van különbség?

Az én sonkám csak egy nagyon rövid füstöt kap, nem szabad hosszasan füstölteni, mert a füst keményíti a húst, és én a nagyon füstös ízt nem is szeretem. Inkább azért füstölöm a sonkát, hogy szebb legyen, ne nézzen ki olyan nyersnek, mint amit például az olaszok csinálnak, ami füstöletlen és világos. Ezt a magyarok nem szeretik, ezt már tapasztaltam.

Nagypapa után Ön is ragaszkodik egy bizonyos sóhoz.

Mi ennek az oka?

A sózás a sonkakészítésben egy kulcsmozzanat. Vigyázni kell rá, hogy nagy szemű legyen a só, mert így lassan hatol be a húsbba. Ha hirtelen „támad” a liszt jellegűre darált só, az például nagyon meg tudja keményíteni a sonka külső rétegét. De nagyon fontos a füstölés után következő szárítás is. Ez nálam pincében történik, de mindenkit óvok attól, hogy ezt megcsinálja otthon, mert ha a pincében bármilyen penészgomba jelen van, az nagyon durván behatol a sonkába, és akkor a kár menthetetlen. Tehát a pincének nagyon tisztának kell lennie. Mielőtt elkezdtem ott a sonka szárítást, a pincét teljes mértékben kitisztítottam ezektől a káros anyagoktól. Ez egy borospince volt, aminek a penésze nagyon „öli” a húst. A padlásnál szintén vigyázni kell, ma már nem olyanok, mint régen,

AZT TUDNI KELL, HOGY A VILÁGON MINDEN SONKAKÉSZÍTŐ MÁS SÓRA ESKÜSZIK, ÉN PEDIG BETARTOM, AMIT A NAGYAPÁM MONDOTT NEKEM ANNAK IDEJÉN.

amikor a nádtető alatt nagyon tartották az alacsony hőmérsékletet, volt valamennyi nedvességtartalom is a padlástérben, ezért szép sonkákat lehetett érlelni. Ma a padlások szárazak, és májustól már meleg, ami a sonkákat annyira keménnyé teszi, mint a cipőtalp. Tehát ezeket el kell felejteni, és ki kell alakítani egy helyiséget.

Hogyan épült fel a vállalkozása?

Elektromérnökként végeztem a főiskolán, de soha nem dolgoztam a szakmában, végzés után rögtön nyitottam egy éttermet Szabadkán, ami ma is meghatározó a Vajdaságban. Etyeken őstermelőként kezdtem, aztán 2010-ben alapítottam meg a Sonkamester Kft.-t. Az elején még egyedül vittem a vállalkozást, de ahogy egyre nagyobbak lettünk, bővült a munkatársak köre is. Ezzel párhuzamosan indult a gasztronómiai vonala a vállalkozásnak, és ma sonkáink 60 százalékát az étteremben adjuk el. Ahhoz, hogy előrébb jussunk, kellett pénz, és az is, hogy mellénk álltak a bankok is. Édesanyám mindig azt mondta, hogy csak azt a pénzt költsd, amit már megkerestél, de arra rájöttem, hogy így nem lehet előrébb jutni, mert előre kell gondolkodni. Elkezdtem felvásárolni az utcában három pincét egymás mellett, és mögöttük több mint egy hektár földet. A bankok közül az MBH Bankot kell kiemelnem, mert a legnagyobb lökést a vállalkozás bővülésében a tőlük kapott segítség jelentette. Már az egyik elődjükkel, a Takarékbankkal jó kapcsolatban voltam, a tatabányai fiókjuk sok segítséget nyújtott. Amikor pedig átalakultak MBH Bankká, akkor nyertem egy pályázatot, ami mögé kellett a bankgarancia, és ők voltak, akik ezt biztosították.

Milyen beruházási pályázatuk van jelenleg, amelynek megvalósításában szintén az MBH Bank a partner?

Ez egy fejlesztési pályázat, amelynek sonkakötöző robotok lesznek a fő termékei. A sonkák egy részét, hogy olcsóbbá tegyem a terméket, nem mangalicából, hanem sima sertésből fogom csinálni robotokkal, és így több vevőhöz el tudnak jutni ezek a termékek. A

mangalicát továbbra is kézműves termékként állítjuk elő. Ilyen robot egyébként még nem létezik a világon, ezt most fejlesztjük egy magyar céggel, amelyek a Suzukinak, az Audinak és a Mercedesnek is gyárt robotokat.

A bővüléshez szükség van egyéb fejlesztésekre is?

A tervek szerint a jelenlegi mennyiség a 15-szörösére bővülne, ami évi 15 ezer sonkát jelentene. Ehhez egy új sonkaérlelő építünk a három pince mögötti területen, a domb tetején. Ez egy, a KAP Stratégiai Terv keretében kiírt pályázat segítségével valósul meg. Mivel sokkal több sonkát szeretnék érlelni, és az új gépeket is el kell helyeznem, nagyobb helyre van szükség. Ez egy 700 millió forintos pályázat, amelynek a megvalósítása ismét egy nagy ugrást jelent az életünkben. Ehhez persze kell bankhitel is, amit szintén az MBH biztosít, és társul hozzá az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány garanciája is. Az MBH-val nagyon szoros a kapcsolatunk, teljes mértékben átlátják a vállalkozást, minden számot ismernek, rajtuk keresztül fut minden. Az Alapítvány hasonlóképpen bízik bennünk, gördülékeny volt velük is az ügyintézés. Úgy látom, hogy Magyarországnak az élelmiszeripar prioritás, hogy ne alapanyagként adjunk el mindent, hanem hozzáadott értékkel, és ebbe a sonka nagyon jól beleillik.

Ha mindezek megvalósulnak, mi lehet a következő lépés?

Nagyon szeretnék egy sonkaműzeumot kialakítani, mert ilyen még nincs Magyarországon, de az 500 kilométeres körzetünkben sem. Ez szerintem óriási vonzerő lenne. Erre is készen vannak a terveink, ez egy dombon, az abba besüllyesztett sonkaérlelő tetején lenne. Én úgy gondolom, hogy bár sok autógyár és egyéb ipari üzem megtelepedett, mi mégiscsak mezőgazdasági ország vagyunk, vagy nagy részben az voltunk. Szeretném bemutatni, hogy hogyan és milyen sonkát csináltak a különböző országrészekben, beleértve természetesen a Délvidéket, a Székelyföldet és a Felvidéket is, és milyen sonkákat készítenek Európa más területein.

Támogatás

A BORÁSZATOK BERUHÁZÁSAINAK TÁMOGATÁSA

2025 végén is lehetőség nyílt arra, hogy a hazai borászatok gépek és technológiai berendezések beszerzését segítő felhívásra támogatási kérelmet nyújtsanak be. A pályázati lehetőség igénybevételére az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a szőlő- és borágazatban hasznosított gépek, technológiai berendezések és informatikai eszközök beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 13/2024. (IV. 4.) AM rendelet alapján kerülhetett sor. A beruházási eszközök beszerzésére irányuló támogatási kérelem **2025. november 15. és december 15.** között elektronikus úton nyújtható be. Abban az esetben lehet elnyerni a beruházás támogatást, ha a borászati üzem fejlesztése a szőlőfeldolgozó, borkészítési vagy palackozási kapacitás növekedésével, vagy a piaci igényekhez való alkalmazkodást segítő korszerűsítésével, vagy a szőlőművelés kézimunka-igényes folyamatainak csökkentésével, illetve kiváltásával hozzájárul a pályázó versenyképességének növeléséhez.

A borászatok az alábbi tevékenységek támogatását kérhetik:

1. a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő- vagy habzó-borkészítéshez, kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszerezéséhez kapcsolódó, új, első üzembehelyezéssel borászati gép beszerzése, technológiai rendszer kialakítása, továbbá a szőlészeti és borászati tevékenységekhez és a termékek forgalmazásához

kapcsolódó adatszolgáltatási, bejelentési, nyilvántartási kötelezettségek teljesítését, illetve az ügyvitelt és vállalatirányítást szolgáló hardver és szoftver beszerzése, fejlesztése;

2. a szőlőfeldolgozáshoz, valamint a borászati technológiához kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz, anyagtovábbításhoz, raktározáshoz, illetve csomagoláshoz kapcsolódó, új, első üzembehelyezéssel borászati gép beszerzése;
3. a borászati üzem üzemeltetését szolgáló új napelem- vagy napkollektorrendszer beszerzése;
4. a borászati üzemben az élet és a vagyon védelmét szolgáló, rögzített biztonsági berendezés beszerzése, telepítése;
5. a szőlőművelés folyamatában a sorköz- és sorajlművelés, valamint a szőlőtőke metszésének és ápolásának kézimunka-igényét csökkentő vagy kiváltó eszköz vagy vontatott gép beszerzése.

Egy kérelmező csak egy támogatási kérelmet adhat be. Az elérhető támogatás a végrehajtott borászati beruházás ráfordításainak legfeljebb 50 százaléka lehet. A fenti felsorolásban szereplő első négy gép és technológiai berendezéshez kapcsolódó csoport esetében egy kedvezményezett maximum 100, az ötödik esetében pedig legfeljebb 15 millió forint támogatást kaphat. A támogatási kérelmek elbírálása a 2026. év elején történik majd meg.

BERUHÁZÁSI TÁMOGATÁS A MEZŐGAZDASÁGI KISÜZEMEK RÉSZÉRE

Jelentős segítséget jelentett a mezőgazdasági kisüzemeknek, így a mezőgazdasági őstermelőknek, a mezőgazdasági termelőnek minősülő egyéni vállalkozóknak, illetve a szociális szövetkezeteknek, hogy 2025 októberében ismét megpályázható volt a KAP Stratégiai Terv keretein belül elérhető „Mezőgazdasági kisüzemek beruházási támogatása” című (KAP-RD09a-1-24 kódszámú) pályázati felhívás. Azok a kisüzemek adhatták be támogatási kérelmüket, amelyek a benyújtási idő előtt legalább 180 nappal megkezdték tevékenységüket, és

rendelkeztek legalább ötezer, de tízezer eurónál kisebb standard termelési értékű (STÉ) üzemmérettel. Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás a fejlődőképes - de sokszor önerővel nem rendelkező - kisméretű mezőgazdasági termelők különféle fejlesztéseinek megvalósítását teszi lehetővé. Az igényelhető támogatási összeg legfeljebb 10 millió forint volt, és az összes elszámolható költség maximum 85 százaléka. Az aktuális benyújtási időszakban beadott támogatási kérelmek elbírálása várhatóan a jövő év elején zárul le.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingósággal vagy ingatlannal rendelkezik hitelfelvételkor

A kezességvállalás igénylése a hitelnyújtó pénzügyi intézménynél történik, de annak lehetőségeiről és feltételeiről előzetesen konzultálhat az AVHGA munkatársaival is.

Juni Árpád
garancia igazgató
juni.arpad@avhga.hu
+36 30 621 9117

Papp László
garancia igazgató-helyettes
papp.laszlo@avhga.hu
+36 30 466 7268

Szegediné Király Gabriella
senior értékesítéstámogató
kiraly.gabriella@avhga.hu
+36 30 284 1150

Tusákné Horváth Krisztina
értékesítéstámogató
horvath.krisztina@avhga.hu
+36 30 102 9029

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289 | Zöld szám: 06 80 203 760 | office@avhga.hu | www.avhga.hu

Támogatás

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁSI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA

Az élelmiszer-feldolgozás stratégiai területnek minősül. Az élelmiszeripar nagyobb jövedelmezőséget biztosít, magasabb hozzáadott értékű termékekkel szolgálhatja ki a belföldi igényeket, valamint az exportpiacokat, egyúttal hozzájárul a foglalkoztatáshoz, és értékesítési lehetőséget biztosít a magyar mezőgazdasági termelőkől származó különféle alapanyagoknak. A KAP Stratégiai Terv emiatt is kiemelt figyelmet fordít erre a területre, amellyel összhangban meghirdetésre került „Az élelmiszeripari és feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD04a-RD04b-3-25 kódszámú) pályázati kiírás. A támogatási konstrukció keretében a mezőgazdasági termékek értéknövelését és piacra jutását elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozások jelentkezhetnek. A támogatási keretösszeg 20 milliárd forint, az elnyerhető támogatás pedig legfeljebb 100 millió forint lehetett. A támogatási kérelmek benyújtására 2025. november 27. és december 10. között volt lehetőség.

Az alábbi tevékenységek voltak támogathatók:

- › közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése;
- › új gépek és eszközök, valamint technológiák vásárlása, beleértve az információs és kommunikációs technológiák beszerzése;
- › immateriális beruházások: a projekt céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy fejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek megszerzése.

A támogatás alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehetett. Az ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett 10 százalékkal megemelt támogatási intenzitásra volt jogosult. Megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák beszerzése esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség 70 százaléka lehetett. A nyertes pályázó vállalkozások finanszírozásának segítésére vissza nem térítendő, az elszámolható költségekhez viszonyított 10 százalékos kamat- és 5 százalékos kezességi díjtámogatást lehetett igényelni „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című felhívás keretében.

A MINŐSÉGRENDSZEREK MEGISMERTETÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A minőségrendszerek keretében előállított termékek földrajzi területhez kötődő, egyedi tulajdonsággal rendelkeznek, illetve hagyományos előállítási módszerrel készülnek. A „Minőségrendszerek tájékoztatási és promóciós tevékenységének támogatása” című (KAP-RD48-1-25 kódszámú) felhívás fő célja a minőségrendszerek ismertségének növelése a fogyasztók körében, illetve a magasabb hozzáadott értékű, hazai termé-

kek előállításának és fogyasztásának ösztönzése. A felhívás keretében nyújtott támogatás azon minőségrendszert működtető, illetve a minőségrendszerben tagként részt vevő természetes és jogi személyek (például mezőgazdasági termelők, élelmiszer-feldolgozók, termelői egyesületek stb.) csoportosulásait segíti, amelyek az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek (beleértve az ökológiai gazdálkodást

és termelést) előírásainak megfelelően állítják elő termékeiket. A nyertes pályázók a minőségrendszerek népszerűsítését szolgáló tájékoztatási és promóciós tevékenységükhöz kaphatnak legfeljebb 180 millió forintos vissza nem térítendő támogatást. A támogatási kérelmek beadására 2026. január 15-től négy benyújtási szakaszban, így januárban, februárban, júliusban és augusztusban lesz lehetőség.

A MAGYAROK KENYERE A JÖVŐÉRT ÖSZTÖNDÍJPROGRAM

A Magyarok Kenyere a Jövőért Ösztöndíjprogram a Kárpát-medencei agrártársadalom összefogásának és a magyar vidék megerősítésének egyik kiemelkedő kezdeményezése. A program 2023-ban indult az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszervezetek Szövetsége együttműködésével, amelyhez 2024-ben csatlakozott a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara. Az ösztöndíj célja a tehetséges és szakmájuk iránt elkötelezett, agrártanulmányokat folytató fiatalok segítése, és a hagyományos értékeken alapuló vidéki életforma népszerűsítése. Az ösztöndíj támogatásra 16 és 35 év közötti magyarországi és határon túl élő magyar diákok pályázhattak, akik hátrányos anyagi helyzetük és szorgalmuk alapján támogatásra voltak érdemesek. A program keretében 2023-ban 12 pályázó nyert el

ösztöndíjat, majd a megemelt keretösszegnek köszönhetően 2024-ben 25, 2025-ben pedig már 37 fiatal részesült egyéves ösztöndíjban. A 2025 őszién megszervezésre kerülő ösztöndíjátadó során dr. Herczegh András, az Alapítvány ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a fiatal agrárvállalkozások támogatása kulcsfontosságú az agrárium értékeinek megőrzése, a vidék megújulása érdekében. Az új generáció innovatív gondolkodása, digitalizációra irányuló nyitottsága, valamint környezettudatos szemlélete lendületet ad a mezőgazdaságnak. Az ügyvezető igazgató szerint a gazdák segítése befektetés a jövőbe, és a számukra megteremtett lehetőségek és megoldások révén nemcsak az agrárszektor versenyképességét növelhetjük, hanem a hosszú távú fejlődést, generációkon átívelő gazdálkodás alapjait is biztosíthatjuk.

A KAP BERUHÁZÁSI PÁLYÁZATOK, A KEZESSÉGVÁLLALÁS IGÉNYBEVÉTELE

A KAP Stratégiai Tervben a beruházási pályázati támogatás nemcsak a fejlesztési költségekre, hanem a megvalósítás finanszírozására is igénybe vehető. Az elszámolható költségekhez képest legfeljebb 65%-os vissza nem térítendő támogatásból maximum 50% a beruházási támogatásként; maximum 10% a támogatott beruházást finanszírozó hitel kamattámogatásaként; maximum 5% pedig a beruházást finanszírozó hitelt biztosító AVHGA garanciadíjtámogatásaként vehető igénybe.

Alapítványi kezesség a KAP ST kamattámogatott és piaci hitelekhez is minden esetben igényelhető akkor is, ha az adott projekt a KAP Stratégiai Tervből garanciadíj-támogatásra nem jogosult, vagy azt nem igényli. Ilyen esetben a díjtámogatást az AVHGA nyújtja. A szabad támogatási intenzitás, a pályázatban meghatározott maximális támogatási összeg és más egyéb feltételek alapján a vállalkozások eldönthetik, melyik megoldás illeszkedik leginkább az igényeikhez. Amennyiben az ügyfél nem kíván pályázni, vagy elérte a maximális támogatási keretet, akkor az általános kezességigénylési folyamaton keresztül - külön pályázat nélkül - jogosult lehet alapítványi támogatással kedvezményes díjú kezességre.

A garanciadíj-támogatásra pályázó gazdálkodóknak a támogatásigénylés és a kapcsolódó finanszírozás többlépcsős, egymásra épülő folyamatát kell sikeresen végigjárniuk.

- 1. A beruházási támogatás igénylése.** A támogatási kérelem beadása és a kapcsolódó hiánypótlások elvégzése, értelmező kérdések megválaszolása.
- 2. A beruházási támogatói okirat átvétele.** Amennyiben a pályázat pozitív elbírálást kap, a gazdálkodó kézhez kapja az Irányító Hatóságtól a támogatói okiratot. Ekkor megindulnak például a beszerzési és kivitelezési tárgyalások, és véglegesíteni kell a banki finanszírozási konstrukciót.
- 3. A banki beruházási hitelszerződés megkötése.** A kamattámogatott és/vagy kezességi díjtámogatott beruházási hitelszerződés megkötése során tisztázásra kerül a hitel volumene, ütemezése és a hitel kamat- és kezességidíj-támogathatósága,

azonban további szükségessé váló banki szerződések megkötésére is sor kerülhet, mint például bankgarancia, támogatás előfinanszírozó hitel, pályázatban nem támogatott kiegészítő beruházási hitel, áfa-előfinanszírozási hitel, működtetési költségek finanszírozására forgóeszköz-hitel.

- 4. Az AVHGA-kezesség jóváhagyása.** A banki hitelszerződés aláírását követően a bank megigényli a hitelszerződés biztosítékául szolgáló AVHGA-kezességet. A kezességi díjtámogatás igénylésére akkor is van lehetőség, ha a kamattámogatást nem veszi igénybe az ügyfél. Az AVHGA kibocsátja a kezességi kérelem elfogadását jelentő kezességi levelet.
- 5. A kamat- és garanciadíj-támogatás igénylése.** A gazdálkodónak a kamat- és/vagy garanciadíj-támogatásra a vissza nem térítendő beruházási támogatás elnyerését, vagyis a támogatói okirat kézhezvételét követően, egy egyszerűsített és gyorsított folyamat keretében külön kell pályáznia „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című támogatási konstrukció keretében, amint a beruházási támogatási okirat és a kezességi levél birtokában van a támogatást igénylő. Ez utóbbi támogatás elnyerésekor is készül egy erre vonatkozó, másik támogatói okirat.
- 6. Közbenő és záró kifizetési kérelmek.** A projekt megvalósítása során a garanciadíjról szóló számlák elszámolhatóak a közbenő és a záró kifizetési kérelmek keretében. A támogatott beruházás megvalósítási időszakában a kamat- és garanciadíj-támogatás elszámolása a vissza nem térítendő támogatással azonos módon, utófinanszírozással történik. A projektet megvalósító vállalkozásnak meg kell fizetnie a kamatot és a kezességi díjat, majd ezeket teljes egészében a kormányhivataltól igényelheti vissza a megítélt támogatási keret felhasználásáig.
- 7. Garanciadíj előre kiszámlázása.** A megvalósítási időszak végén a gazdálkodónak kezdeményeznie kell a fenntartási időszakra maradó garanciadíj-támogatás előre kiszámlázását.
- 8. Korrigált záró kifizetési kérelem.** A záró kifizetési kérelemhez csatolni kell az előre kiszámlázott és kiegyenlített garanciadíjról szóló igazolást. A kifizetett garanciadíj a támogatási keretig hívható le a kormányhivataltól.

